

KONTAKT

Sydslesvigsk Forenings informationsblad

Åbent hus

Kobbermølle Industrimuseum indbyder til „Det åbne Mindesmærkes Dag“, hvor den store dampmaskine og hamerværket, samt flere af maskinerne demonstreres.

Mamma Mia

SSF i Sydtønder inviterer til en 2-dags tur til Hamborg med besigtigelse af Elbphilharmonie og Speicherstadt samt tur til musicalen Mamma Mia.

Litteraturfest

„Ord fra Nord – Litteraturfest i grænselandet“ byder blandt andet på besøg af Anne-Cathrine Riebnitzky, Merete Pryds Helle og Karin Smirnov.

Læs mere på KONTAKT side 3

Læs mere på KONTAKT side 5

Læs mere på KONTAKT side 6

INTERVIEW

- Så kan vi langt om længe droppe debatten om den overordnede struktur

Kirsten Vognsen Weiss, SSFs 1. næstformand, blev i marts 2022 valgt som én af SSFs to repræsentanter i Det Sydslesvigske Samråd. Hun er dermed kommet ind midt i debatten om en mulig forandring af den overordnede struktur, som hun indtil da primært fulgte fra sidelinjen. Kontakt har talt med Kirsten om, hvordan hun har oplevet forløbet.

Kontakt: Du er kommet ind midt i processen. Hvordan har du oplevet den?

Kirsten Vognsen Weiss: Det har både været spændende og frustrerende på samme tid. Spændende, fordi jeg kan se de gode muligheder i en grundlæggende forandring af strukturen, og fordi der er kommet nogle meget vigtige ting frem. Frustrerende, fordi processen har været meget langstrakt. *Hvilke vigtige ting er kommet frem?* Jeg synes, at den omfattende rapport, som forvaltningschefene har udarbejdet, helt rigtigt peger på nogle potentielle udfordringer. Den frivillighed, vores struktur bygger så meget på, er under forandring. Vi er nødt til at tilpasse os, og vi er nødt til at gå med tiden, effektivisere for at kunne imødekomme denne udvikling. *Og det kan en ny struktur?*

Vi har mange dobbeltfunktioner i vores forvaltninger, hvilket er klart, når man har så mange organisationer. På samme måde har vi utrolig mange ulønnede poster, som skal udfyldes. En sammenlægning af organisationerne kan måske mindske behovet på den ene side. På den anden side kan den frigøre nogle ressourcer i organisationerne, som vi kan bruge på det frivillige arbejde. Men mindst lige så vigtigt for mig er, at en ny struktur skaber medejerskab for hele mindretallet. Vi skal på alle niveauer tænke mindretallet som helhed. Helheden og dermed tilhørsforholdet er centralt. Det er blevet for nemt at sige: Det ordner den anden forening, det er ikke mit bord. Det er i den nuværende struktur stort set umuligt at få demokratisk indflydelse overalt dér, hvor det berører mig som medlem af mindretallet.

Kan du uddybe det?

Hvis jeg i dag som medlem af mindretallet vil have indflydelse på ting som for eksempel, om biblioteket rykker på den anden side af havnen, om vi skal have et Mindretallets Hus, om avisen skal udkomme i print, om SSW stiller op til forbundsvalg, om salget af Christianslyst, sprogpolitikken på skolerne, sproget i hjemmeplejen, osv, så skal jeg godt nok være med i mange udvalg og bestyrelser. Og jeg må ikke være ansat nogen af stederne. Det er stort set umuligt, og jeg mener, at en ny struktur kunne gøre noget ved det. Den kan udfordre

Kirsten Vognsen Weiss, SSFs 1. næstformand, er én af SSFs to repræsentanter i Det Sydslesvigske Samråd, hvor hun deltager i debatten om en mulig forandring af den overordnede struktur i mindretallet. (Foto: SSF)

det enkelte medlem til at tage aktiv stilling og ansvar for hele mindretallet.

Det lyder da også smukt, men er det realistisk? Tror du, at vi får en grundlæggende forandring af den overordnede struktur?

Jeg er meget glad for, at de to store folkelige organisationer SSF og SdU går ind for denne nødvendige forandring. Men holdningen deles ikke af alle organisationer, og man kan ikke tvinge nogen til at gå nye veje. Så nej, jeg tror ikke på, at vi på nuværende tidspunkt får en grundlæggende forandring af den overordnede struktur. *Er det ikke med til at øge frustrationen?*

Nej, det mener jeg ikke. Det er jo ikke unaturligt, at nogle ønsker at holde fast i det, de har. Vi må acceptere det, som det er, og så kan vi langt om længe droppe debatten om den overordnede struktur.

Men så er udfordringerne, som forvaltningscheferne har peget på, ikke løst.

Det er rigtigt. Men så kan vi arbejde på, hvordan vi så løser udfordringerne på en anden måde. I mindretallet har vi jo gode samarbejder på rigtig mange områder. Vi er jo enige om, at vi er det danske mindretal. Debatten har muligvis vakt eftertanke og kan være med til en mere aktiv stillingtagen omkring den personlige, men

også foreningernes ansvar omkring vores mindretal. Det kan muligvis udbygges endnu mere, og hvem ved – måske kan nogle af os vokse sammen på et tidspunkt. Det vil jeg håbe, for i sidste ende arbejder vi alle for samme sag. *Tak for snakken.*

Baggrund

Siden 2019 er medlemmerne af Det Sydslesvigske Samråd i gang med at se på en mulig forandring af den overordnede struktur i mindretallet. I løbet af processen er der blandt andet blevet holdt regionale møder, arbejds møder med og uden eksperter. Samtidig har forvaltningscheferne i

fællesskab udarbejdet en omfattende rapport, der peger på udfordringer samt mulige modeller til en overordnet struktur. Modellerne strækker sig fra at holde fast i den nuværende struktur til en meget grundlæggende forandring.

SdU, De Tilsluttede Foreninger og SSF meldte ved det seneste møde i Det Sydslesvigske Samråd ud, at de er villige til at arbejde videre på, hvordan en grundlæggende forandring af den overordnede struktur kan omsættes. Dansk Skoleforening for Sydslesvig kommer med en tilbagemelding ved mødet i oktober og Dansk Sundheds-tjeneste for Sydslesvig i december.

UGEN DER KOMMER

- 8. Flensborg By:** Det grå guld. Historier fra grænselandet. Denne gang med Jon Hardon Hansen og Hans Heinrich Hansen. Flensborghus, Lille Sal, kl. 14.30.
- SSF Frederiksberg:** Torsdagsklubben i Slien, Slesvighus kl. 15
- Flensborg Bibliotek:** Historiker Marco Petersen interviewer Anette Hinrichs kl. 19.
- AFLYST: Harreslev Kvindeforening** aflyser hyggeaften pga forberedelserne til Kirkens jubilæum.
- 10. ARRANGEMENTET ER AFLYST: Den Slesvigske Kvindeforening:** Efterårsstævne på Lyksborg Danske Skole kl. 10
- Bogbustræf på **Havnespidsen** i Flensborg kl. 14-17
- SSF Nybjerg:** Svampetur kl. 14
- SSF Bøglund:** Loppemarked i Bøglund Forsamlingshus kl 14-17
- Vesterleds** 75-års jubilæum samt årsmøde kl. 12. Adressen er Vesterledvej 76, Sdr. Haurvig, 6960 Hvide Sande.
- Friisk Foriining** sammen med Nordfriesischen Verein og Ostermooringer Friesenverein cykelrally »Tour de Frasch«. 14-21
- 11. SSF, SSW-distrikter Valsbøl- Skovlund m.fl.:** Naturens Dag, »OP-DAGELSESTUR med temaet TRÆ« sammen med naturvejleder STEFANIE DIBBERN kl. 13:45 ved indgangen til Fritidsparken, Hauptstr. 24 i 24980 Valsbøl.
- Valsbøl pastorat:** Gudstjeneste med Naturens dag som udgangspunkt på Valsbølhus kl. 10.30
- SSF Jaruplund Sankelmark Veding:** Tur til Barfodspark Klovtoft ved Rødekro. Entré for voksne er 50 kr. og børn under 15 år er gratis.
- Christian Lassens Mindemuseum.** Det åbne Mindesmærkes Dag. Åbningstid fra 14-17
- Kobbermølle Museum:** Det åbne Mindesmærkes Dag. Åbningstid fra 11-17
- 12. Rainer Porsch** og hans guitar kommer kl. 14-16 på besøg i **Margretheklubben** i Ansgar.
- 13. Lyksborg Kvindeforening:** Tur over Møllegade Kirkegård fra ZOB kl. 14
- SSF Bøglund:** Spilleeftermiddag i Bøglund forsamlingshus kl. 14.17
- Skovby Seniorklub:** Hyggeeftermiddag kl. 14.30
- Flensborg Bibliotek:** Ord fra Nord, Anne Cathrine Riebnitzky interviewes af Ivy Møller-Christensen kl. 19
- Dolas Dukketeater besøger **Fællesbiblioteket Egerførde**, kl. 15.00.
- 14. SSF – Det Humanitære Udvalg:** Foredrag med Mogens Rostgaard om "Danskhed under forandring" på Flensborghus kl. 14.30
- SSF Flensborg by:** Rejse til Kalmar og Gotland 14.-18.9.
- Biffen Special:** Os på grænsen med efterfølgende paneldebat kl. 19 på Flensborghus
- Lyksborg Seniorklub:** Seniortræf med gæster fra Dansk Alderdomshjem i Oksbøl Forsamlingshus kl 14:30
- SSF Isted/Jydbæk Husflid:** Basteln, Nadine laver mad kl. 18
- SSF Tarp Jerrishøj distrikt og Tarp Danske Kirke** sangeeftermiddag kl. 14 i Tarp Danske Kirke, Harkielweg 2, 24963 Tarp med Kirsten og Erich Rettig
- 15. Flensborg Bibliotek:** Ord fra Nord, Merete Pryds Helle og Karin Smimoff interviewes af hhv. Ivy Møller-Christensen og Birgitte Bartholdy kl. 19
- 15.-18. **Klangfestival** www.klangfestival-flensburg.de

UDFLUGT

Lejrbål, marshmallows og et vidunderligt udsyn. Så er der lagt op til hygge.

Pandekagerne blev lavet direkte på vognen. (Fotos: SSF Nibøl)

Familie-weekend på Olenhof

SSF Nibøl holdt hyggelig familie-weekend hos Bente Lück på gården Olenhof. Med overnatning fra den 2. til den 3. september var der lagt op til hyggeligt samvær til de sene sommeraften-timer, da 11 voksne og 18 børn var med på gården. Overnatningen foregik i campingvogne og telte, men der var også mulighed for at sove i prærievogn og i stalden på halmballer. Da sovepladserne var

indrettet, fik børnene mulighed for at ride og trække med æsel og pony samt at lære Bentes andre dyr at kende. Hunden Bruno og de 4 høns kunne børnene kæle med. Om aftenen stod der grillmad og fælles hygge på programmet. Der var mulighed for at prøve vildmarksbadet og at gå i sauna, og senere blev der tændt op for lejrbålet med marshmallows. Næste morgen fortsatte weekenden

med en tur i hestevogn. Den gik til badestedet "Südwesthorn", og undervejs bagte Bente pandekager i vognen. På den måde fik alle en rigtig lækker tur ud af det.

UDSTILLINGSÅBNING

Skabt på Bornholm - Kunst og kunsthåndværk

Udstillingen "Skabt på Bornholm" giver indblik i, hvilke kunstneriske tendenser der rører sig på Bornholm. (Fotos: SdK)

Sydslesvigs danske Kunstforening inviterer til åbning af udstillingen "Skabt på Bornholm - kunst og kunsthåndværk". Den vises på biblioteket i Flensborg, og åbningen er fredag den 16. september klokken 19:30. Udstillingen viser værker skabt af seks kunstnere og kunsthåndværkere, som alle er bosat på øen Bornholm. Værkerne giver et varieret indblik i øens kunstneriske positioner indenfor tekstil og tegning, keramik, maleri og fotografi. Enkelte værker forholder sig direkte til Bornholm i form af indhold eller brug af materiale, mens andre er mere indirekte påvirket af øens omgivelser. Fælles for alle værkerne er, at de er skabt på Bornholm. De er med til at give et nutidigt indblik i, hvilke kunstneriske tendenser der rører sig på Bornholm lige nu. Øen har gennem flere århundreder udviklet en unik position indenfor kunst og kunsthånd-

Bornholm har en unik position indenfor kunst og kunsthåndværk.

Ved udstillingsåbningen vil kunstnerne være til stede, og Jan Paul, brygmester på Svaneke-Bryghus, holder åbningstalen. Han ledsager arrangementet også musikalsk på sin harmonika.

Sydslesvigs danske Kunstforening er desuden vært ved et mindre traktament, hvor der serveres smagsprøver fra Svaneke-Bryghus. Udstillingen er sponsoreret af AZF Flensborg og Sydbank Fonden.

værk og har gennem tiderne tiltrukket mange kunstnere til øen. Flere informationer og billeder kan ses på websiden <http://www.sdkflens.org/arrangementer/>

Flere informationer og billeder kan ses her.

GUDSTJENESTER

13. s. e. trin., søndag den 11. september 2022, Matt. 20, 20-28

Aventoft Menighedshus	14	Hansen
FL Ansgar Kirke	10	Böll
FL Helligåndskirken	10	Knudsen OBS der henvises til Mgh. lokaler Stuhlsalleg 17
FL Sct. Hans	Se Sct. Jørgen	
FL Sct. Jørgen	14	Knudsen
Frederiksstad	10	Heide-Jørgensen
Harreslev	11.30	Böll – dåb
Hatsted	14.00	Heide-Jørgensen
Holtenå	10.30	Vogel – venskabsmenighedsdag
Kappel	11.30	Mogensen – konfirmandindskrivning
Læk	16	Hansen
Oksbøl forsamlingshus	14	Thun – høst
Rendsborg	14.30	Berg
Slv. Ansgar	10	Berg
Sønder Brarup	10	Mogensen
Tarp	10	Vetter
Tønning	14.30	Jacobsen
Valsbølhus	10.30	Skou - naturens dag
Vesterland	10.30	Rasmussen

Onsdag 07.09.2022 Hatsted 17 Heide-Jørgensen familie- og børnegudstjeneste

Se også dks-folkekirken.dk/gudstjeneste

KOBBERMØLLE INDUSTRIMUSEUM

Et oplagt udflugtsmål for næste søndag

Den gamle teknik vækker interesse hos alle aldre på museets åbent husdage. (Foto: Kobbermølle Industrimuseum)

Kobbermølle Industrimuseum indbyder til „Det åbne Mindesmærkes Dag“ på søndag den 11. september klokken 11-17. Museets frivillige medarbejdere demonstrerer den store dampmaskine og hammerværket, samt flere af maskinerne i samlingen af gamle damp-

maskinemodeller. Der vil være korte rundvisninger. Det store vandhjul kører, og forhåbentligt bliver smeden rask igen til at demonstrere sit håndværk. Der vil være salg af kaffe og kage. De besøgende bedes af hensyn til smittesikkerheden tænke på afstand

og håndhygiejne. Benyt eventuelt også lejligheden til at slentre gennem den idylliske gamle arbejderbebyggelse — men vis hensyn, husene er beboet og hører ikke til museet. Eller gå ad trampestien for enden af Messinghof og gennem skoven op til Gendarmstien og videre ad

denne ned til den smukt beliggende grænseovergang Skomagerhus ved Krusåens udløb i Flensborg Fjord. Der tages denne dag ikke fast entré — men der bedes som sædvanligt om en mindre "Spende" til indkøb af udstillingsgenstande og udstillingsmateriel!

Adressen er Messinghof 3 i Kobbermølle. Se også museets hjemmeside www.industriemuseum-kupfermuehle.de.

SPISSAMMENAFTEN

Plets kud i Slesvig

Bestyrelsesarbejdet i en folkelig forening som SSF betyder også tit, at man skal prøve sig frem for at finde gode tilbud, som passer til medlemmernes behov og giver et regionalt kulturliv. Det gør SSF Slesvig også. Hidtil har distriktet blandt andet tilbudt spilleeftermiddage, Qi gong-kursus og sysselaftener. Det seneste tiltag fra SSF Slesvig ser nu ud til at være et plets kud, der fanger Slesvigs mindretalsbefolkning. Den 30.8. var der inviteret til en fælles SpisSammenafteften i Slesvighus. Næsten 30 deltagere havde tilmeldt sig, og der var bestilt forskellige slags pizza udefra, som blev delt mellem deltagerne. Unge familier, gymnasieelever, midaldrende og ældre medlemmer sad sammen og snakkede på kryds og tværs. Først og sidst var der fællessang, og indimellem fortalte forskellige aktører om aktiviteter og fremtidige arrangementer i deres foreninger. Initiativet er tænkt til at komme rundt

til de forskellige institutioner og lokaliteter i Slesvig, hvor mindretallet har sine aktiviteter, så man kan lære lidt mere om hinanden og de tilbud, der findes i mindretallet. Næste gang bliver i Slesvig Roklub den 27.10. fra kl 18-20. Alle med tilknytning til det danske mindretal – forældre, elever, børnehavnere, bosiddende eller arbejdende i Slesvig – er velkomne. Idéen er, at man spiser aftensmad og hygger sig samtidig. Desuden er det tænkt som et øvested for at tale dansk helt ukompliceret og tidsbegrænset til maksimalt to timer. Prisen er 7 EUR pr person og 15 EUR pr familie. Tilmeldning senest den 24.10. via sekretariatet: 04621 33888 eller gotorp@syfo.de. Og skulle en forening eller institution i Slesvig by føle sig fristet til at stille lokaler til rådighed for en aften, så send en mail til formand@slesvig-roklub.dk – for fællesskab gør stærk.

SpisSammenafteften i Slesvig var en stor succes. Den 27.10. er der igen lagt op til fælles hygge. (Foto: SSF)

SYNG MED

Rainer Porsch på besøg

Mandag den 12. september klokken 14-16 kommer Rainer Porsch og hans guitar på besøg i Margretheklubben i Ansgar. Der skal altså synges af hjertens lyst, når Rainer, som mange vil kende fra MoinMojn-Duo'en, spiller op! Margretheklubben, nok Flensborgs

ældste SSF-ældrekub, mødes hver anden mandag i Ansgar Kirkes menighedslokaler, Apenrader Str. 25, og alle 60plus i Flensborg er hjertelig velkomne. Således også på mandag! Margrethe Nieseck, Else Martensen og Preben K. Mogensen

ARRANGEMENT

Høstgudstjeneste i Tarp

Ugle Herred inviterer til Høstgudstjeneste i Tarp Kirke d. 25.09.22 klokken 11.00. Alle er velkommen til dette festlige arrangement med efterfølgende ta'selv bord.

Pris 7 Euro. Tilmelding til Pastor Nina Bjarup Vetter senest d. 19.09.2022 på tel. 04638 80131 eller mail vetter@kirken.de

AFLYSNING

Hyggeaften aflyst

Harreslev Kvindeforeningen er desværre nødt til at aflyse deres hyggeaften torsdag den 8.9. pga. forberedelserne til Kirkens jubilæum.

KONCERT

DR Big Band. (Foto: DR)

Nyt spillested

Jazz på Flensborghus med DR Big Band den 08.12.22 flyttes til Duborg-Skolens Fællesareale, fordi der er brug for mere plads til orkestret.

SSF Kultur glæder sig frem til at gæste den nyrenoverede Duborg-Skole og bruge den som spillested også for andre arrangementer.

HUMANITÆRT UDVALG

Ændring af foredragsholder

Mogens Rostgaard holder foredraget "Danskhed under forandring" i stedet for Rejhan Bosnjak den 14. 9.2022 på Flensborghus klokken 14.30 i Lille Sal. Mogens lægger op til at publikum blander sig med egne erfaringer som en del af mindretallet. Det danske mindretal har igennem de seneste årtier gennemgået en markant forandring, hvilket har haft stor betyd-

ning for mindretallets syn på sig selv som dansknationalt mindretal. Foredraget redegør for det danske mindretals nyere historie ved at fokusere på forskellige aspekter som mindretallets danskheder, det danske sprogs betydning og forholdet til Danmark. Der argumenteres for, at det danske mindretal befinder sig i et spændingsfelt mellem tradition og nybrud. Tilmelding til kultur@syfo.de.

Mogens Rostgaard. (Foto: DCBIB)

KONTAKT

Udgiver: Flensborg Avis.
Ansv. chefred. Jørgen Møllekær

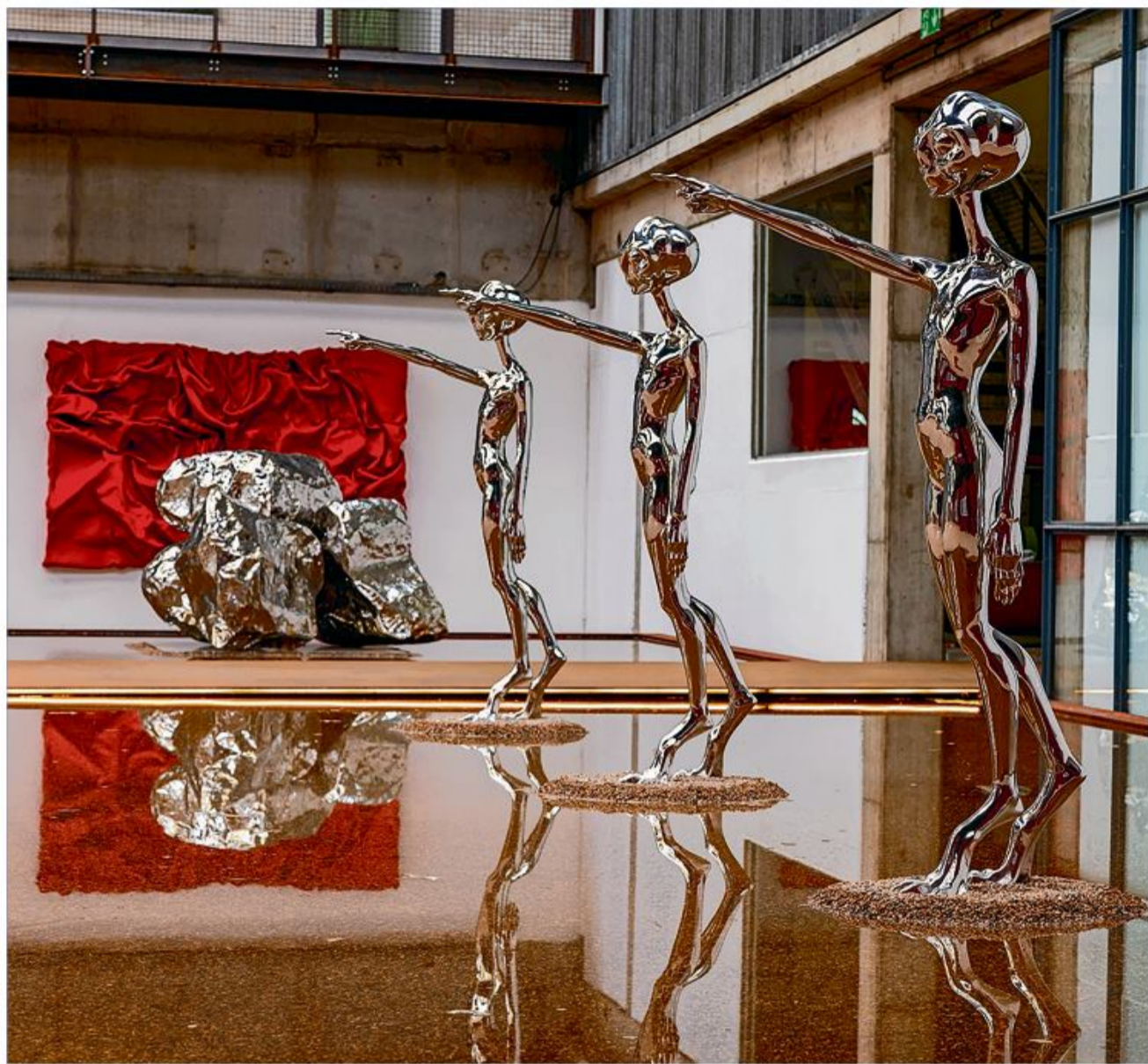
Redaktion: Rasmus Meyer

Dansk Generalsekretariat,
Nørregade/Norderstr. 76
24939 Flensborg

Telefon 0461/14408 120 eller
14408 122
Internet: www.syfo.de
e-mail: info@syfo.de

Udkommer hver torsdag.
Bezugspreis ist im
Mitgliedsbeitrag enthalten.

PÅ TUR

SSF Nord arrangerer en tur til Nord Art, hvor der vil være en rundvisning på dansk. (Foto: Nord Art)

Fælles tur til Nord Art i Bydelstorp

SSF Nord arrangerer en tur til Nord Art, som efterhånden er én af Europas største udstillinger af samtidskunst. Der vil være en rundvisning på dansk på ca. 1,5 time og efterfølgende vil der være mulighed for at spise en Flammkuchen eller bare tage en snak om udstillingen, i »Alte Meierei« direkte i NordArt kl. 17.45 (de lukker kl. 19, men man kan forudbestille

maden til kl. 18.00)
Turen er søndag den 25.9.2022. Mødestedet er kl. 15.45 foran kassehuset ved Thormannhallen foran udstillingen. Man sørger selv for transport. Men der tilbydes også fælles transport fra Flensborg (mødested parkeringspladsen ved Cornelius Hansen Skolen kl. 14.30).

Prisen er på 15,-€ til rundvisning og entré.
Tilmelding til angelinaduerkop1@gmail.com Husk at skrive, om der ønskes fælles transport og om man vil være med til spisning. Der er 15 pladser til rådighed, og det går efter først til mølle-princip. Man skal være medlem af SSF.

SYNG SAMMEN

Fællessang i SSF Tarp Jerrishøj

SSF Tarp Jerrishøj distrikt og Tarp Danske Kirke inviterer til sangeftermiddag onsdag den 14. september klokken

14 i Tarp Danske Kirke, Harkielweg 2, 24963 Tarp med Kirsten og Erich Rettig og deres udvalgte sange. Alle

er velkomne og der serveres kaffe og kage.

Der er lagt op til fællessang med Kirsten og Erich Rettig. (Foto: SSF)

FILM

"Os på Grænsen" har forpremiere på Flensborghus onsdag den 14. september klokken 19. Efter filmen følger en paneldebat. (Foto: Talib Rasmussen)

Biffen special kommer med en forpremiere samt paneldebat

Filmen "Os på Grænsen" vises som forpremiere på Flensborghus onsdag den 14. september klokken 19 med efterfølgende paneldebat. Os på Grænsen er en hjertevarm fortælling om et lille grænsesamfund, der pludselig befinder sig midt i én af de store politiske debatter i Europa i dag. En morgen vågner Ruth, Thorsten, Jakob og Henrik op til et mærkeligt syn:

Der er rejst et højt, grønt metalhegn i deres baghave. Et hegn, som formelt har til formål at beskytte den danske svineeksport mod afrikansk svinepest, men som måske også har andre, vidtrækkende bevæggrunde og konsekvenser. Det er bygget i et Europa, der er i splid med sig selv og lammet af angst for udefrakommende flygtninge og indvandrere – og nu også for en usynlig fjende i form af en virus.

Og vildsvin forstår ikke betydningen af en grænse. Hegnet adskiller Henriks stuehus fra hans egen gårds marker. Og i Thorstens baghave går én af hegnsplænerne lige gennem en grav, hvor hans elskede servicehund hvilede trygt. Hverdagen vendes på hovedet til en absurd tragikomisk oplevelse for disse jordnære og venlige mennesker, som bor i Padborg og omegn. De oplever

pludselig, på hver deres måde, hvad vilkårlige transnationale grænsebestemmelser kan betyde på en meget reel og meget lokal skala. Sammen med de lokale rejser filmen spørgsmålet om en grænses karakter, og hvad det vil sige at være et "grænssemenneske". Filmen viser, hvordan fortid og nutid helt naturligt væver sig sammen, når man lever et liv oven på en historisk og politisk varm kartoffel.

Efter forpremieren er der paneldebat med medvirkende fra filmen samt Eberhard von Oettingen og filmens instruktør Jens Loftager. SSF, Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig, Dansk Kirke i Sydslesvig, Foreningen Norden og Meta Film Doc står bag arrangementet, og billetterne er gratis. Der bedes dog om tilmelding til nina@syfo.de.

NATURFÆNOMEN

Tag med SSF Sydtønder ud at se Sort Sol

Den 29.09.2022, kl. 18.30 mødes alle der vil med, ved parkeringspladsen Calle i Aventoft for at se det fantastiske fuglesyn – Sort Sol. Aftenen afsluttes med fællesspisning i Nykirke i Gaststätte Annelie Rasch. Der serveres schnitzel, pommes frites og salat. Derfor er det nødvendigt

med tilmelding til sekretariatet på 04661/2755 eller 0173/65 82 276 eller lars@syfo.de. Prisen for denne aften er 12,- € for medlemmer og 16,- € for ikke-medlemmer. Der bedes om tilmelding senest den 15.09.

Sort Sol er et fantastisk fuglesyn. (Foto: Wikimedia Commons)

UDFLUGT

Elbphilharmonie, Speicherstadt og Mamma Mia

Vær med til en 2-dages tur til Hamborg den 29.-30. september, hvor Elbphilharmonie Plaza skal opleves. Udsigtsplatformen ligger på 37 meters højde og byder på en fremragende udsigt. Der vil være et par timer til egen rådhed, hvorefter der spises sammen, efterfulgt af en tur til musicalen Mamma Mia. 2. dag fortsætter med en guidet tur gennem Speicherstadt, Hamborgs hjerte for handel med te, kaffe, kakao og meget mere.

Speicherstadt er i mellemtiden blevet til verdenskulturarv. Prisen for hele herligheden inkl. musicalbillet, overnatning, aftensmad og morgenmad såsom alle entreer ligger på 249,- € for medlemmer og 299,- € for ikke-medlemmer. Enkeltværelses-tillæg er på 77,00 euro. Tilmelding hurtigst muligt (billetter skal sikres) til Dansk Sekretariat for Sydtønder amt på 0173/65 82 276 eller lars@syfo.de.

Udflugten til Hamborg indeholder blandt andet en tur til musicalen Mamma Mia. (Foto: Morris Mac Matzen)

KOMMUNALPOLITIK

Gratis seminar om FNs verdensmål i kommunerne

SSWs landsforbund arrangerer sammen med European Free Alliance og Dansk-Frisisk Kommunalpolitisk Forening et seminar, hvor der diskuteres metoder, hvorpå man kan omsætte bæredygtighedsprincipperne i en kommune.

Landsforbundet har allieret sig med to eksperter på bæredygtighedsområdet: Dr. Eva Ritter, som er tidligere leder af Nordisk Informationskontor samt Dr. Anette Grundwald. Seminaret holdes fra fredag eftermiddag den 23. september til lørdag den

24. september. Der tilbydes overnatning, men man behøver ikke. Seminaret er gratis. Der bedes om tilmelding pr. mail (info@ssw.de).

FESTLIGHED

Torsdag den 15. september besøger Merete Pryds Helle og Karin Smirnov Flensborg Bibliotek. Karin Smirnov. (Foto: Johan Gunse'us)

Merete Pryds Helle. (Foto: Thomas A.)

Ord fra Nord: Litteraturfest i grænselandet

I forbindelse med "Ord fra Nord. Litteraturfest i grænselandet" besøger Anne-Cathrine Riebnitzky, Merete Pryds Helle og Karin Smirnov biblioteket i Flensborg. Professor Ivy Møller-Christensen interviewer Anne-Cathrine Riebnitzky om forfatterskabet til blandt andet den seneste roman "Vindens port", som foregår i Andalusien, hvor handelen mellem muslimer, kristne og jøder trives. Men en kristen invasion nærmer sig fra nord. I "Smaragdliberen" fra 2018 dør en jødisk smaragdliber, men vender tilbage til livet efter at have oplevet noget uforklarligt. Samtidig bliver hans datter kidnappet af islamister i Georgien. Med sine første bøger om Afghanistan gjorde Riebnitzky mange danskere klogere på forholdene og gav et troværdigt og mere nuanceret billede af landet. Anne-Cathrine Riebnitzky besøger Flensborg Bibliotek tirsdag d. 13. september klokken 19.

Entré er 10,- Euro, og billetter må gerne købes på forhånd.

Merete Pryds Helle og Karin Smirnov

Torsdag den 15. september besøger Merete Pryds Helle og Karin Smirnov Flensborg Bibliotek. Merete Pryds Helle er aktuell med romanen "Det vågne hjerte", som er en selvstændig fortsættelse af "Folkets skønhed" og "Vi kunne alt". Trilogien kortlægges det 20. århundredes danmarkshistorie med kvinderne i centrum. Fra Langelands husmodre i 30'erne, via 70'ernes nye forstadsliv til 1984, hvor en ung pige bliver overfaldet, og hendes liv brat bliver forandret. Pryds Helle har skrevet flere end 25 bøger bl.a. romanen "Nora", der bygger på Henrik Ibsens "Et dukkehjem", og sammen med Morten Søndergaard har hun skrevet tre krimier under pseudonymet Liv

Mørk. Professor Ivy Møller-Christensen interviewer forfatteren. Karin Smirnov bragede ind på den litterære scene med sin debutroman "Jeg tog ned til bror". Som 52-årig indsendte hun et manuskript til et forlag. Det blev antaget, og blot to uger efter udgivelsen nominerede den svenske forlæggerforening debutanten til Augustprisen. Smirnov arbejdede som journalist og fotograf i mange år. I 2012 købte hun en andel i en trævarefabrik i Nordsverige, men hun savnede at skrive og søgte ind på Lunds Universitets forfatterlinje. På få måneder skrev hun en foruroligende og barsk serie med Jane Krippo i hovedrollen. Lige nu skriver hun fortsættelsen til Stieg Larssons Millennium-serie. Journalist og forfatter Birgitte Bartholdy interviewer forfatteren. Forfatterne Merete Pryds Helle og Karin Smirnov besøger Flensborg Bibliotek torsdag den 15. september klokken 19. Entréen er 10,- Euro, og

billetter må gerne købes på forhånd.

Aflysning

Jógvan Isaksen har meldt afbud på grund af sygdom i familien. Arrangementet, "Færøerne – den barske skønhed i Nordatlanten" i Slesvig d. 15. september er derfor aflyst. Men Jógvan Isaksen besøger Flensborg og Slesvig i foråret 2023. Læs mere om festen i magasinet "Ord Fra Nord. Litteraturfest i grænselandet", som kan afhentes på biblioteket. "Ord fra Nord. Litteraturfest i grænselandet" finder sted den 13.-17. september 2022 og er et samarbejde mellem Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig i Flensborg, Aabenraa Bibliotekerne, Haderslev Bibliotekerne, Biblioteket Sønderborg, Verband Deutscher Buchereien Nord Schleswig og Stadtbücherei Schleswig og er støttet af Rislum Fonden.

FORESTILLING

Dukketeater til de mindste

Dolas Dukketeater besøger Fællesbiblioteket Egemfælde, tirsdag 13. september klokken 15.00. Gennem årene har hun begejstret flere generationer med sit dukketeater for de mindste. Hver forestilling består af små stykker, som er forskellige fra gang til gang. Inviter dine børn eller børnebørn med i teatret på Fællesbiblioteket Egemfælde. Tilmelding til bibliotekar Kristian Ehmisen: keh@dcbib.dk to dage før. Begrænset antal deltagere.

Dolas Dukketeater kommer til Egemfælde. (Foto: DCBIB)

LITTERATURFESTIVAL

BordFraNord - Nordiske smagsoplevelser

Som afrunding på litteraturfestivalen OrdFraNord slår biblioteket i samarbejde med Foreningen Norden dørene op til en eftermiddag, lørdag d. 17. september klokken 13 på Flensborg Bibliotek, der byder på nordiske smagsoplevelser til både hjernen og maven. Gram Slot serverer smagsprø-

ver og professor og læge, Arne Astrup fortæller.

Arne Astrup, der har arbejdet sammen med Claus Meyer om udviklingen af "Ny Nordisk Hverdagsmad", fortæller om det nordiske køkken. Forskningen sammenligner den nordiske kost med den sunde mid-

delhavskost, men kan den nordiske kost hamle op med den sydlandske? Astrup fortæller om de gastronomiske og sundhedsmæssige aspekter. Arne Astrup var i 30 år professor og leder ved Den kongelige veterinær- og Landbohøjskole og Københavns Universitet. Hans forskning er internationalt anerkendt, og er én af Københavns Universitets mest citerede forskere. Han er medforfatter til flere bøger blandt andet bl.a. den nordiske kokebog "Ny Nordisk Hverdagsmad – Året rundt", som er en kokebog, hvor nordiske råvarer er kerneelementet. Opskrifterne i bogen passer til de fire årstider, som vi er heldige at have her i Norden. Der vil være mulighed for at købe signerede bøger.

Gram Slot

Ud over Astrups foredrag vil Nanna Hvidtved fra Gram Slot blandt andet fortælle om surdej, fermentering, sundhed, klima samt om at sanke. Gram Slot medbringer spændende smagsprøver på mad og endvidere druesaft. Entré 10€. Køb billet senest lørdag den 10. september a.h.t. smagsprøver.

BESTSELLERFORFATTER

Interview med Anette Hinrichs

Historiker Marco Petersen interviewer Anette Hinrichs på Flensborg Bibliotek, torsdag den 8. september klokken 19. Anette Hinrichs har skrevet den tysksprogede serie "NORDLICHT" og er en efterspurgt bestsellerforfatter. Hun kommer oprindeligt fra Hamborg, men bor i München. Hun skriver krimier, hvor et tysk-dansk hold er på sporet af forbrydelser i grænseregionen. Med det seneste bind landede hun på bestsellerlistens anden plads og bidrager dermed til kendskabet til regionen i hele Tyskland. Mens placeringen af andre kriminalromaner ofte

synes at være udskiftelige, er plottene i hendes krimier tæt sammenflettet med grænselandets kultur, samfund og historie. Efterforskningen fører inspektørerne Vibeke Boisen og Rasmus Nyborg ind i mørke kapitler af den tysk-danske fortid. Medarbejdere på Flensborg Bibliotek og i Den Slesvigske Samling blev i forbindelse med researchen også interviewet! Arrangementet er på tysk. Fri entré. Tilmelding til dcb@dcbib.dk.